

Gemeentelijk subsidiereglement voor de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen

Artikel 1

Binnen de perken van de jaarlijks op de begroting goedgekeurde kredieten, verleent het College van Burgemeester en Schepenen een subsidie voor de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen, met name voor hagen, heggen, hoogstamboomgaarden, houtkanten, poelen, loofbomen en knotbomen.

Artikel 2

Definities:

Haag: een dichte en doorlopende rij houtige, streekeigen planten. De haag wordt door regelmatige en frequente snoei in vorm gehouden.

Heg: een dichte en doorlopende rij houtige streekeigen planten en struiken met een minimaal onderhoud.

Houtkant: bestaat uit een doorlopende rij streekeigen boomvormende en struikvormende soorten, die met tussenpozen van minimaal 8 jaar tegen de grond gedeeltelijk of volledig wordt afgezet.

Hoogstamfruitboom: elke wilde en gecultiveerde kersen-, appelen-, peren-, pruimen- en notenhoogstamboom. Een hoogstamfruitboom heeft een stamlengte van 1,80 meter tot 2,30 meter. Vanaf die hoogte wordt de kruin (takken) gevormd.

Poel: natuurlijke of door de mens gegraven watervlakken, oorspronkelijk bedoeld als drenkplaats voor het vee. Een poel is een stilstaand water, meestal op een lager gelegen plaats in het landschap met een oppervlakte van 50 tot 150 m².

Loofboom: streekeigen loofboom, kan solitair (alleen) of in rij staan.

Knotboom: streekeigen loofboom waarbij minimaal om de 6 jaar de kruin wordt gekapt, waarna deze weer uitloopt.

Inheemse soorten: bomen en struiken die van nature in onze streek voorkomen (zie de lijst in artikel 3)

Autochtoon plantgoed: afstammelingen van bomen of struiken die zich na de laatste ijstijd in onze streek hebben gevestigd. Ze zijn beter aangepast aan onze milieuomstandigheden en hebben bijgevolg grotere overlevingskansen. Autochtoon plantgoed wordt als dusdanig verkocht met certificaat of een kwaliteitslabel zoals bv. Plant van Hier ®.

Artikel 3: Inheemse plantenlijst voor Haspengouw en Voeren

Zwarte els (*Alnus glutinosa*)
Haagbeuk (*Carpinus betulus*)
Gewone es (*Fraxinus excelsior*)

Winterlinde (*Tilia cordata*)
Zomereik (*Quercus robur*)
Boskers (*Prunus avium*)

Schietwilg (*Salix alba*)
Boswilg (*Salix caprea*)
Gauwe wilg (*Salix cinerea*)
Veldesdoorn - Spaanse aak (*Acer campestre*)
Hazelaar (*Corylus avellana*)
Rode kornoelje (*Cornus sanguinea*)
Gele kornoelje (*Cornus mas*)
Eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
Tweestijlige meidoorn (*Crataegus laevigata*)
Gewone kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*)
Sporkehout (*Frangula alnus*)
Hulst (*Ilex aquifolium*)
Inlandse vogelkers (*Prunus padus*)
Sleedoorn (*Prunus spinosa*)
Hondsroos (*Rosa canina*)
Gewone vlier (*Sambucus nigra*)
Wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)
Gelderse roos (*Viburnum opulus*)
Wilde liguster (*Ligustrum vulgare*)

Algemene voorwaarden

Artikel 4

De betoelaagbare kleine landschapselementen zijn gelegen op grondgebied van de gemeente Alken in de groengebieden, bosgebieden, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, agrarische gebieden, alle gebieden met als nabestemming één van de voornoemde bestemmingen en de met die gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden aangewezen in de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening. Ook kleine landschapselementen gelegen in gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, en woonzones met landelijk karakter, zichtbaar vanop het openbaar domein komen in aanmerking.

Artikel 5a

Men kan geen beroep doen op de gemeentelijke subsidie als de aanvrager voor hetzelfde landschapselement in aanmerking komt voor een subsidie of tussenkomst vanuit andere overheden of instanties, bvb. beheerovereenkomsten, agroforestry, erfgoedpremie, natuurbeheerplan,...

Artikel 5b

Aanvullend op artikel 5a, kunnen landbouwers enkel voor de maatregelen die niet onder de beheerovereenkomsten of VLIF-steun vallen, gebruik maken van dit reglement. De gemeentelijke subsidie valt onder de de-minimis steun. Het maximaal toegekende bedrag per landbouwonderneming voor alle steun onder deze regeling mag dus het plafond van 20.000 euro niet overschrijden over een periode van 3 belastingjaren.

De gemeente houdt een register bij voor de VLM over de uitbetalingen in het kader van deze de-minimisregeling.

Artikel 6

De werken mogen niet als voorwaarde opgenomen zijn bij de toekenning van een verkavelings-, stedenbouwkundige, natuur- of milieuvergunning of kapmachtiging tenzij het gaat om het herstel of bijplanten van een bestaande hoogstamboomgaard.

Artikel 7

De aanvrager moet gerechtigd zijn om de aanlegwerken/onderhoudswerken te verrichten waarvoor de aanvraag wordt ingediend. Indien de grondgebruiker geen eigenaar is van de percelen waarop het klein landschapselement aanwezig is, moet hij over een schriftelijke toestemming van de eigenaar beschikken. Bij een aanplant op de scheiding van 2 percelen is de schriftelijke toestemming van beide eigenaars vereist.

Artikel 8

De aangevraagde werken moeten in overeenstemming zijn met en uitgevoerd worden volgens de bestaande regelgeving en gebruiken. De aanplant en het onderhoud moeten gebeuren volgens de code van goede natuurpraktijk.

Artikel 9

Bij de aanplant en het onderhoud moet het steeds gaan om inheemse, streekeigen boom- en struiksoorten, waarbij een positieve bijdrage wordt geleverd aan het voor de streek typische landschap en de natuur.

Artikel 10

Het klein landschapselement moet gedurende minstens 10 jaar intact en integraal op dezelfde plaats behouden te blijven.

Artikel 11

De aanvrager moet zorgen voor de instandhouding van de kleine landschapselementen waarvoor een toelage wordt verkregen (o.m. vervangen van afgestorven exemplaren in het eerstvolgend plantseizoen).

Specifieke bepalingen met betrekking tot de aanplant/aanleg

Artikel 12

Bepalingen aanplant hagen of heggen:

- Minimumlengte: 25 meter.
- Plantafstand in de rij voor een haag: 0,25 m (4 planten per meter).
- Plantafstand in de rij voor een heg: 0,5 m (2 planten per meter).
- Minimum formaat plantgoed: 60-80 cm.
- Er moet gebruik gemaakt worden van volgende soorten: eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn, sleedoorn, haagbeuk, hazelaar, zomereik, es, inlandse vogelkers, linde, zwarte els, lijsterbes, vlier, Gelderse roos, boskers, veldesdoorn, gele kornoelje, rode kornoelje, hondsroos, kardinaalsmuts, hulst, wilde liguster, sporkehout.

Bepalingen aanplant houtkant:

- Minimumoppervlakte: 75 m².
- Breedte: minstens 3 meter met een maximum van 10 meter.
- Plantdichtheid: minstens 1 plant per m².
- Minimumformaat plantgoed: 60-80 cm.
- Er moet gebruik gemaakt worden van volgen de soorten: meidoorn, sleedoorn, haagbeuk, hazelaar, zomereik, es, inlandse vogelkers, linde, zwarte els, lijsterbes, vlier, Gelderse roos, boskers, veldesdoorn, gele kornoelje, rode kornoelje, hondsroos, kardinaalsmuts, hulst, wilde liguster, sporkehout.

Bepalingen aanplant loofbomen en knotbomen:

- Minimum aantal: 5 bomen
- Plantafstand: minimaal 5 m
- Plantgoed: hoogstammig en geworteld plantgoed met een stamomtrek van minimum 8 tot 10 cm of een 2,5 tot 3 m lange rechte tak van een bestaande, gezonde knotwilg.
- Er moet gebruik gemaakt worden van volgende soorten: zomereik, es, linde, tamme kastanje, okkernoot, zwarte els, veldesdoorn, haagbeuk, wilg, lijsterbes. Voor knotbomen: zomereik, es, zwarte els, haagbeuk, wilg.

Bepalingen aanplant hoogstamfruitbomen

- Minimum aantal: 5 bomen
- Plantgoed: hoogstammig en geworteld plantgoed met een stamlengte van 1,80 meter tot 2,30 meter van elke wilde en gecultiveerde kersen-, appelen-, peren-, pruimen- en notenboom.
- De eerste 5 jaar moet een vormsnoei uitgevoerd worden.
- Deze vormsnoei moet gebeuren via een onderhoudscontract met gespecialiseerde personen of firma. Deze snoei mag ook zelf gedaan worden, mits voorlegging van bewijs van opleiding of ervaring.

Bepalingen aanleg poel:

- Grootte: tussen 50 m² en 150 m² wateroppervlak.
- Poelen groter dan 100 m² mogen enkel gegraven worden mits het verkrijgen van een (omgevings)vergunning.
- De bezonde oever (NW - NOzijde) moet zacht hellend (1:2 tot 1:3) uitgegraven te worden.
- Diepte: tussen 0,5 m en 2 m (diepste gedeelte vorstvrij in de winter).
- Bij beweiding moet de oever van de poel beschermd worden tegen vertrapping van het vee door op minstens 1 m van de poel over een lengte van minstens 3/4 van de poelomtrek een afsluiting te plaatsen.
- De poel moet van nature water kunnen houden. Er moet een goede waterkwaliteit verzekerd worden (grondwater, kwelwater, bronwater, hellingwater, ondoordringbare kleilaag).
- Er mogen enkel inheemse planten in en rond het water staan die spontaan ontwikkelen. Exoten moeten verwijderd worden.
- Het is niet toegelaten vis, eenden, waterplanten en andere organismen in te brengen in de poel.

Specifieke bepalingen met betrekking tot het onderhoud

Artikel 13

Bepalingen onderhoud haag of heg:

- Minimumlengte: 25 meter.
- Minimumhoogte: 1,25 meter.
- De haag of heg is minstens 2 jaar oud.
- Gaten moeten opgevuld worden met soorten waaruit de haag is opgebouwd.
- De haag of heg wordt onderhouden in de periode tussen 1 september en 31 maart (buiten broedseizoen).

Bepalingen onderhoud houtkant:

- De houtkant moet voldoen aan de bepalingen uit artikel 11.
- De aanplant of het vorige onderhoud gebeurde minstens 5 jaar geleden.
- Gaten moeten tijdig opgevuld worden met soorten waaruit de houtkant is opgebouwd.
- De houtkant wordt onderhouden tussen 1 november en 31 maart.

Bepalingen onderhoud knotbomen:

- De knotboom is minstens 5 jaar oud.
- Knotbomenrijen worden geknot verspreid over verschillende jaren.
- De snoei per boom gebeurt maximum om de 5 jaar.
- Minimum plantafstand: 5 meter.
- Het knotten gebeurt in de periode tussen 1 november en 31 maart.

Onderhoud hoogstamfruitbomen:

- Het onderhoud kan per boom om de 5 jaar worden aangevraagd.
- De boom is minimaal 10 jaar oud.

- Volgende onderhoudswerken worden gesubsidieerd: achterstallige snoei, verjongingssnoei, renovatiesnoei, veteraanboombeheer, conservatiesnoei.
- De onderhoudswerken (snoeien, ...) moeten gebeuren door een specialist, onder de juiste omstandigheden en met de juiste technieken. Deze snoei mag ook zelf gedaan worden, mits voorlegging van bewijs van opleiding of ervaring. De factuur (van de specialist, huur hakselaar, afvoer van het hout,...) moet worden toegevoegd aan de gemeentelijke subsidieaanvraag.

Bepalingen onderhoud poel:

- Het onderhoud gebeurt tussen 15 augustus en 15 oktober.
- De poel moet voldoen aan de bepalingen uit artikel 11.
- Overtollige plantengroei moet verwijderd worden.
- Ruiming van organisch materiaal op de bodem van de poel wordt periodiek en bij voorkeur gespreid over minstens 2 jaar uitgevoerd om verlanding te voorkomen.
- De beplanting moet gesnoeid worden zodat de helft van de poel niet beschaduwd is.

Subsidiebedragen

Artikel 14

Per categorie aanleg en onderhoud is er een maximale toelage te verkrijgen. De toelagen van de verschillende categorieën zijn cumuleerbaar. Indien de aanplant op de perceelsgrens staat kunnen beide perceelseigenaars aanspraak maken op de helft van onderstaande toelagen.

Artikel 15

De toelagen worden als volgt toegekend:

Aanleg/aanplant

Deze toelagen kunnen éénmalig aangevraagd worden per type klein landschapselement en per perceel. De kleine landschapselementen moeten voldoen aan artikel 12.

Aanleg haag/heg: 2 euro per meter bij gebruik van autochtoon plantgoed, 1 € bij gebruik van gewoon inheems plantgoed. De toelage is eenmalig aan te vragen na aanplant en is beperkt tot 250 euro.

Aanplant hoogstamfruitboom en 5 jaar vormsnoei: 35 euro per boom. De toelage is eenmalig aan te vragen na aanplant en is beperkt tot 350 euro.

Aanplant houtkant: 0,50 euro per vierkante meter bij gebruik van autochtoon plantgoed, 0,3 € per m² bij gebruik van gewoon inheems plantgoed. De toelage is eenmalig aan te vragen na aanplant en is beperkt tot 250 euro.

Aanplant loof- en knotboom: 15 euro per boom of 2,50 euro per stek. De toelage is eenmalig aan te vragen na aanplant en is beperkt tot 250 euro.

Aanleg poel: 200 euro per poel. De toelage is eenmalig aan te vragen bij aanleg.

Onderhoud

De kleine landschapselementen en het onderhoud dienen te voldoen aan artikel 13.

Onderhoud haag/heg: 0,50 euro per meter vanaf dat de haag/heg 2 jaar oud is. De toelage is jaarlijks aan te vragen en is beperkt tot 250 euro.

Onderhoud houtkant: 0,50 euro per vierkante meter vanaf dat de houtkant 5 jaar oud is. De toelage is om de 5 jaar of meer aan te vragen en is beperkt tot 250 euro.

Onderhoud hoogstamfruitbomen: 15 euro per boom vanaf dat de boom 10 jaar oud is. De toelage is om de 5 jaar of meer aan te vragen en is beperkt tot 250 euro.

Onderhoud poel: 100 euro per poel vanaf dat de poel 5 jaar oud is. De toelage is om de 5 jaar of meer aan te vragen. Het onderhoud kan gespreid over 2 jaren uitgevoerd worden.

Onderhoud knotboom: 10 euro per boom vanaf dat de boom 5 jaar oud is. De toelage is per boom om de 5 jaar of meer aan te vragen en is beperkt tot 250 euro. Knotbomenrijen kunnen gespreid over meerdere jaren geknot worden.

Aanvraagprocedure

Artikel 16

De aanvraag wordt via het aanvraagformulier ingediend bij de gemeente, ter beoordeling door het College van Burgemeester en Schepenen.

De aanvraag dient binnen de 6 maanden na de voltooiing van de aanplant of (onderhouds)werken ingediend te worden.

De aanvraag omvat:

- Ingevuld aanvraagformulier
- Kaartje of tekening met precieze aanduiding van het klein landschapselement
- Minstens 2 foto's of een video (indien het over grote oppervlakten gaat) waarop het klein landschapselement (KLE) en/of de onderhoudswerken en de locatie zichtbaar zijn
- Indien van toepassing:
 - Aanplant/aanleg van een KLE: een factuur of aankoopbewijs van plantgoed/materiaal en/of de werken moet toegevoegd worden
 - Aanplant of onderhoud van hoogstamfruitbomen: een onderhoudscontract met een gespecialiseerde persoon/firma of een bewijs van opleiding of ervaring voor het uitvoeren van de vormsnoei/het onderhoud moet worden toegevoegd.
 - Aanplant van autochtoon plantgoed: bewijs van autochtoon plantgoed via een certificaat of door middel van een verwijzing op factuur/aankoopbewijs door een bevoegde instantie moet worden toegevoegd.
 - Aanplant op de perceelsgrens: het schriftelijk akkoord van de eigenaar van het aanpalend perceel moet worden toegevoegd.
 - Indien de aanvrager geen eigenaar is van het perceel waarop het klein landschapselement aanwezig is: een schriftelijke toestemming van de eigenaar moet worden toegevoegd.

Uitbetaling

Artikel 17

Het gemeentebestuur of de toezichthoudende ambtenaar heeft het recht om de aanplant/werken te controleren vooraleer de betaling uit te voeren. Wanneer de uitvoering onvolledig of gebrekkig is kan de betaling verminderd, uitgesteld of geweigerd worden. De subsidie wordt ook niet toegekend als het klein landschapselement wordt aangelegd/onderhouden op een wijze die in strijd is met de bestaande wetgeving, reglementen en gebruiken.

Artikel 18

De toelage kan geheel of gedeeltelijk teruggevorderd worden in volgende gevallen:

- Bij gebrek aan zorg voor het klein landschapselement.

- Wanneer het gesubsidieerde klein landschapselement geen 10 jaar intact en integraal op dezelfde plaats blijft bestaan (het is verboden het landschapselement te verplaatsen, rooien, vellen of definitief verwijderen binnen deze tijdsduur; met vellen en rooien wordt gelijkgesteld: schade toebrengen, verminken of vernielen door ringen, ontschorsen, verschroeien, gebruik van chemische middelen, vraatschade, ...).

Als frauduleuze praktijken worden vastgesteld vervalt de subsidie en er kan een boete opgelegd worden die maximaal het dubbele bedraagt van de toegekende subsidie.